

BILDSAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

Våld är varje handling riktad mot en annan person som skadar, smärftar, skrämmer eller kränker och som får denna person att göra något mot sin vilja *eller* avstå från att göra något den vill...

Per Isdal, Alternativ til vold

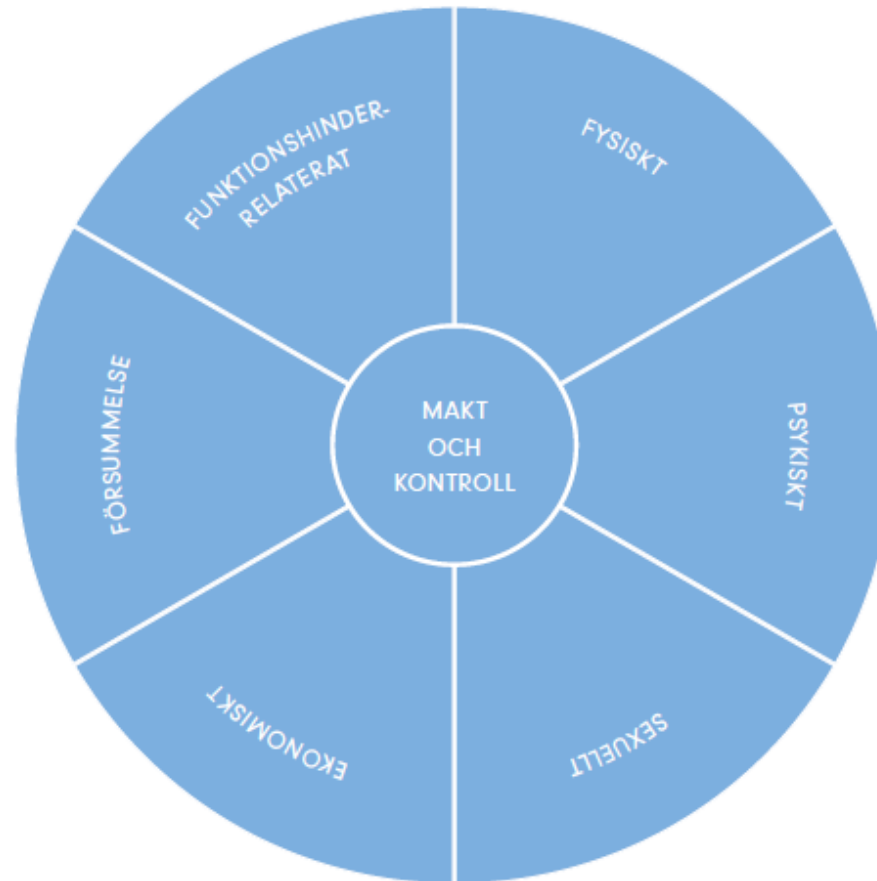
BILDSAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Våldshjulet

BILDSAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Vem blir utsatt?

BILDSAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Våld i siffror- världen över (WHO, 2014)

33% av kvinnor utsatta för fysiskt eller sexuellt våld av partner

25% av vuxna blivit utsatta för fysiskt våld under barndom

20% av kvinnor blivit utsatta för sexuella övergrepp under barndom

BILD SAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Ungefär 15% av vuxna världen över har en funktionsnedsättning

Män med funktionsnedsättning är nästan dubbelt så mycket utsatta för våld

Kvinnor med funktionsnedsättning är tre gånger mer utsatta för våld än kvinnor utan funktionsnedsättning

BILD SAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

”Först är jag kvinna. Sedan har jag två handikapp. Och redan där är det nog så att man inom sig kan känna sig mindre värd. Samhället har ju också på olika sätt förmedlat den uppfattningen. Jag tror att man omedvetet tar på sig rollen som mindre värd. Och då är det kanske lättare att bli utsatt”

Ur Dubbelt utsattboken, 2008

BILD SAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

**Barn med
funktionsnedsättning
löper 3-5 gånger så stor
risk att utsättas för våld
jämfört med barn utan
funktionsnedsättning**

**Barn med
funktionsnedsättning
löper också större risk
att utsättas för våld
upprepade gånger**

”Hon gick i en kommunal skola och avslutade årskurs 12. Men hon fick aldrig lära sig läsa och inte heller fick hon tillgång till något alternativt kommunikationsstöd. På grund av hennes cerebrala pares var hennes tal obegripligt för de flesta okända människor. Hennes våldtäktsman antog att om hon försökte berätta för någon, skulle de inte tro henne. Hon skulle inte bli trodd när hon försökte berätta för polisen eller vittna i domstol. Hon hade inget annat sätt att kommunicera effektivt.”

Fri översättning av citat ur boken Stop violence against people with disabilities! An international resource.

BILD SAMT
BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

” Ibland när vi bråkat hoppar mamma över min dusch på morgonen och struntar i att borsta mitt hår. Jag vill inte att någon ser mig när jag är smutsig och ful, så jag låtsas vara sjuk för att slippa åka till skolan.”

Berättat av Liselott, 14 år och rullstolsburen

BILD SAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

I en studie från 2003 uppgav 45% av deltagarna (personer med kommunikationssvårigheter) att de blivit utsatta för våld. 71% hade utsatts upprepade gånger och 97% kände gärningspersonen (Bryen, Carey & Frantz)

Hur anmäla ett brott och svara på frågor vid ett förhör utan kommunikationsstöd?

BILD SAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

BILDSAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

Treårigt samarbetsprojekt mellan DART, Stockholms Barnahus, Gymnasiesärskolan Alingsås, FUB Västra götaland, Autism & Aspergerföreningen distrikt Göteborg och Föreningen för assistansberättigade (IfA)

Syftet är att göra det möjligt för personer med kommunikativ och kognitiv funktionsnedsättning i behov av kommunikationsstöd att samtala om våld

BILDSAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Arbetsgrupper

- 1. Medarbetare på Stockholms Barnahus (psykolog, socionom, polis) och Barnhuset Göteborg**
- 2. Personliga assistenter och assistansberättigade**
- 3. Personal och elever på Gymnasiesärskolan**

Ett antal personer som själva har kommunikationssvårigheter, experter inom respektive område och anhöriga deltar också i projektet

Syfte

- **Skapa tre samtalspaket, innehållande bildstödsmaterial och anvisningar**
- **Förebyggande, upptäckande och hanterande**
- **Allt material kommer att finnas fritt för nedladdning från bildsamt.se**

Barnkonventionen

Artikel 12: *Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnens åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.*

Artikel 13: *Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter.*

Artikel 23: *Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.*

Artikel 39: *Ett barn som utsatts för övergrepp eller utnyttjande har rätt till rehabilitering och social återanpassning.*

BILD SAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Artikel 12:3 *Konventionsstaterna ska vidta ändamålsenliga åtgärder för att erbjuda personer med funktionsnedsättning tillgång till det stöd de kan behöva för att utöva sin rättskapacitet.*

Artikel 16:1 *Konventionsstaterna ska vidta alla ändamålsenliga lagstiftnings-, administrativa, sociala, utbildnings- och andra åtgärder för att skydda personer med funktionsnedsättning, såväl inom som utom hemmet, mot alla former av utnyttjande, våld och övergrepp, däribland hänsyn till om det är könsrelaterat.*

Artikel 17 *Alla personer med funktionsnedsättning har rätt till respekt för sin fysiska och psykiska integritet på samma villkor som andra.*

Artikel 16:2 *Konventionsstaterna ska även vidta alla ändamålsenliga åtgärder för att förhindra alla former av utnyttjande, våld och övergrepp bl.a. genom att säkerställa ändamålsenliga former av könsanpassad och åldersanpassad assistans och stöd till personer med funktionsnedsättning och deras familjemedlemmar och vårdare, inklusive genom att tillhandahålla information och utbildning om hur man undviker, känner igen och rapporterar förekomst av utnyttjande, våld eller övergrepp. Konventionsstaterna ska säkerställa att skyddet tar hänsyn till ålders-, köns- och funktionshinderspekterna.*

BILD SAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Förebyggande material: Gymnasiesärskolan Alingsås

Fysiskt våld

Vad vill vi förmedla?

Man får inte ta så hårt i någon annan så det gör ont.

Genomför följande rollspel:

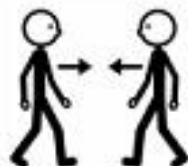
Person 1 sitter ner och vill inte följa med när *person 2* säger till. *Person 2* talar och tar till slut hårt i armen på *person 1*. *Person 1* grimaserar och visar att det gör ont.

Gå igenom och sammanfatta rollspelet, då det är genomfört.

Diskussionsfrågor t ex

1. Hur tror du det kändes på *person 1* när *person 2* tog hårt i armen?
2. Får man göra så?

Övningar

- Ta i varandra för att känna efter hur det känns med hårt och löst/njukt. Kan kännas olika hos olika personer. Förstärk med bild och tecken.
- Så här ser jag ut om någon tar mig hårt i armen och det gör ont. Hur ser du ut när det gör ont på dig?

Sammanfattning och utvärdering

Använd bildkorten som hör till denna kategori av våld. *Se instruktion.*

Ingen får slå eller göra någon illa!

Det är den som gör någon illa som gör fel. Inte den det gör ont på.

BILD SAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

Funktionskarta våld

<p>varför</p>	<p>hur</p>	<p>vill</p>	<p>vill inte</p>	<p>bra</p>	<p>gillar inte</p>	<p>ont</p>
<p>vet inte</p>	<p>vem</p>	<p>måste inte</p>	<p>känns, känner</p>	<p>hjälpa</p>	<p>mjukt</p>	<p>hårt</p>
<p>får göra? tillåtet?</p>	<p>fråga</p>	<p>uttrycka sig, säga</p>	<p>låna ut pengar</p>	<p>inte nej</p>	<p>skamsen, skyldig</p>	<p>ont i bröstet, ont i magen</p>
<p>jag</p>	<p>ingen</p>	<p>ta i, ta på</p>	<p>få vara med</p>	<p>dum, elak</p>	<p>ledsen</p>	<p>rädd</p>
<p>du</p>	<p>alla</p>	<p>delat med sig</p>	<p>dö</p>	<p>farligt</p>	<p>orolig, ångest</p>	<p>arg</p>

För info om symbollicenser: <http://www.dart-gbg.org/licenser>

Detta bildstöd är skapat via www.bildstod.se

BILDSAMT
BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Fysiskt våld

dra i håret 	nypa 	sparka 	knuffa 	slå 	spotta på 	kasta saker på någon
slå 	ta stryptag på 	hålla hårt 	slå med bälte 	bita 	riva 	trycka ner
mata fel 	hugga med kniv 	dränka 	bränna 	hålla fast 	taxi 	köra fort, köra slarvigt
skjuta 						
förbjudet 	brottsligt 	fel 	berätta, be om 	hjälp 	bra 	dåligt

Upptäckande material om våld:

Ifa assistansberättigade och personliga assistenter

Vad hände?

Workshop

- Ni ska få hjälpa oss med utvärdering av materialet!
- Skriv gärna på lapparna var ni arbetar någonstans
- Vi jobbar 20 minuter med varje material och sedan byter vi

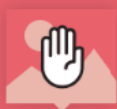
Vad händer framåt i projektet?

År 2

- **Fortsatt utveckling och testning av samtalspaketen, under våren för Gymnasiesärskolan och personliga assistenter och assistansberättigade. Framtagning av material för Barnahus.**
- **I slutet av året granskas materialet av expertgrupper**
- **Informationsspridning-deltagande i konferenser och utbildningar**
- **Planering inför informationsfilmer och informationsmaterial**

År 3

- **Sammanställning och spridning av materialet via hemsidan**
- **Filmning och produktion av informationsfilmer**
- **Informationsspridning!!**

Om Bildsamt

Bildsamt - bilder som stöd i samtal om våld är ett treårigt Arvsfondsprojekt som drivs av Dart. Här hittar du mer information

Rätten till kommunikation

Alla människor har rätt att kommunicera! Här hittar du mer information om rättigheter, barnkonventionen och

Kom igång med Bildstöd

Information om hur man kan använda bildstöd i samtal om våld.

Våga se och våga fråga!

- För få brott mot personer med funktionsnedsättning anmäls
- Viktigt att våga ställa frågor
- Använd de bilder och material som finns, på bildstod.se kan ni hitta mer material
- Från våren-18 finns det färdigt material på projektets hemsida

**HE WHO ACCEPTS EVIL WITHOUT
PROTESTING AGAINST IT
IS REALLY COOPERATING WITH IT.**

Martin Luther King Jr.

so every child makes their mark

BILDSAMT

BILDER SOM STÖD I SAMTAL OM VÅLD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET